

Î N C H E I E R E

19 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală, Valentina Clevadî

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Corj Mihai, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Corj Mihai împotriva Inspectoratului Fiscal Principal de Stat și Inspectoratului Fiscal de Stat, Direcția Administrare Fiscală Rîșcani cu privire la contestarea actului administrativ, restituirea sumei, încasarea dobînzii de întîrziere și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2015, prin care s-a admis apelul declarat de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău, Direcția Administrare Fiscală Rîșcani, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 30 iunie 2015 și s-a emis o nouă hotărîre, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată,

c o n s t a t ă

La 03 ianuarie 2014, Corj Mihai s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal Principal de Stat (în continuare IFPS) și Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău, Direcția Administrare Fiscală Rîșcani (în continuare IFS, DAF Rîșcani) cu privire la contestarea actului administrativ și restituirea sumei și încasarea dobînzii de întîrziere.

În motivarea cererii de chemare în judecată s-a indicat că, la 15 octombrie 2013 s-a adresat BC „Băncii de Economii” SA, filiala nr. 24, Glodeni în vederea achitării taxei pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova pentru anul 2013.

Susține că, prezentînd la ghișeul Băncii certificatele de înmatriculare ale autoturismului cu numărul de înmatriculare C FK 773 și a remorcii cu numărul de C AM 356, i s-a comunicat că pentru autoturism urmează să achite taxa rutieră în mărime de 1 395 lei, iar pentru remorcă 84.60 lei, însă a explicat că, urmează să achite o altă sumă, deoarece pentru perioada fiscală 2013 au intrat în vigoare două acte legislative care au reglementat aceste raporturi juridice și aplicînd corect prevederile normelor legale, din care rezultă că, taxa rutieră pentru autoturism pentru anul 2013 constituie 1 375.89 lei, iar pentru remorcă 83.83 lei, în final, fiind nevoit să achite sumele pretinse.

Menționează că, la 27 octombrie 2013 s-a adresat IFPS și IFS pe raionul Glodeni IFPS cu cerere prealabilă, solicitînd anularea actului administrativ, restituirea sumei plătite în plus și încasarea dobânzii de întârziere calculate la această sumă, însă prin răspunsul IFS pe raionul Glodeni din 20 noiembrie 2013, i-a fost comunicat că, suma taxei rutiere în mărime de 1 479.60 lei a fost transferată la contul trezorerial 115440101150, contul bancar 33114001 (IFS mun. Chișinău, DAF Rîșcani).

Respectiv, la 25 noiembrie 2013 s-a adresat cu cerere prealabilă IFS mun. Chișinău, DAF Rîșcani, însă nu a primit răspuns, pe cînd la 05 decembrie 2013 a recepționat răspunsul IFPS nr. 26-08/3-12-677/9419 din 29 noiembrie 2013.

Consideră reclamantul că, taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova în anul 2013 percepută într-un quantum mai mare decît cel prevăzut de lege, este neîntemeiată, deoarece modul de calculare a taxei pentru folosirea drumurilor de autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova pentru perioada fiscală 2013 pentru autoturismul cu capacitatea cilindrică a motorului de 2325 cm va fi următorul: pentru perioada 01-10 ianuarie 2013 urmează a fi aplicate prevederile statuate la anexa nr. 1 a Titlului IX din Codul Fiscal în redacția pct. 152 art. V din Legea nr. 267 din 23 decembrie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, unde cota este de 0,30 lei. Așadar, pentru perioada respectivă de zece zile, taxa pentru folosirea drumurilor va constitui 19,11 lei ($2325 \text{ cm}^3 \times 0,30 \text{ lei/cm}^3: 365 \text{ zile} \times 10 \text{ zile} = 19,11 \text{ lei}$), iar pentru perioada 11 ianuarie - 31 decembrie 2013 urmează a fi aplicate prevederile anexei nr. 1 a Titlului IX din Codul Fiscal în redacția pct. 8 art. 1 din Legea nr. 324 din 27 decembrie 2012 pentru modificarea și completarea CF nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997, unde cota este de 0,60 lei.

Prin urmare, pentru perioada respectivă de 355 de zile taxa pentru folosirea drumurilor va constitui 1 356,78 lei ($2325 \text{ cm}^3 \times 0,60 \text{ lei/cm}^3: 365 \text{ zile} \times 355 \text{ zile} = 1 356,78 \text{ lei}$). Astfel, pentru perioada fiscală a anului 2013, urma a fi achitată o taxa în mărime de 1 375,89 lei ($1 356,78 + 19,11 = 1 375,89 \text{ lei}$), dat fiind faptul că, taxa pentru folosirea drumurilor de un autoturism cu capacitatea cilindrică a motorului de 2325 cm³ pentru anul 2013 constituie 1 375,89 lei, dar nu 1 395 lei ($2325 \text{ cm}^3 \times 0,60 \text{ lei} = 1 395 \text{ lei}$), precum ilegal se percepe de către IFS și Bancă.

De asemenea invocă că, pentru calcularea taxei pentru folosirea drumurilor pentru remorcă pe perioada fiscală 01-10 ianuarie 2013 va constitui 1,55 lei ($0,470 \text{ t} \times 120 \text{ lei} : 365 \text{ zile} \times 10 \text{ zile}$), iar pentru perioada 11 ianuarie - 31 decembrie 2013, taxa constituie 82,28 lei ($0,4701 \times 180 \text{ lei} : 365 \text{ zile} \times 355 \text{ zile}$), așadar, pentru remorcă urma a fi achitată o taxă pentru folosirea drumurilor în mărime de 83,83 lei ($82,28 + 1,55$), dar nu de 84,60 lei, precum se percepe ilegal de organele fiscale și Bancă.

Solicită, Corj Mihai prin cererea de chemare în judecată și cererea de concretizare a pretențiilor din 26 noiembrie 2014, anularea sintagmei din răspunsul IFPS nr. 26-08/3-15- 775/7812 din 07 decembrie 2012, „urmează a fi considerată calculată și achitată corect, fără a fi necesar de a realiza careva recalculări în acest sens”, obligarea pîrîților să-i restituie suma de 19,88 lei percepută ilegal, încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 2,86 lei, calculată de la această sumă în baza prevederilor art. 619 Cod Civil și repararea prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei în temeiul Legii contenciosului administrativ.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 30 iunie 2015 cererea de chemare în judecată depusă de Corj Mihai a fost admisă parțial. S-a anulat parțial actul administrativ al IFPS nr. 26-08/3-15-775/7812 din 07 decembrie 2012, și anume sintagma din alin. (3) „urmează a fi considerată calculată și achitată corect, fără a fi necesar de a se realiza careva recalculări în acest sens”, s-a încasat de la IFS mun. Chișinău, DAF Rîșcani în beneficiul lui Corj Mihai suma de 19. 88 lei și de la IFPS și IFS mun. Chișinău, DAF Rîșcani suma de 100 lei cu titlul de compensare a prejudiciului moral, în rest cererea a fost respinsă ca nefondată.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, IFPS și IFS mun. Chișinău, DAF Rîșcani au contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2015 s-a admis apelul declarat de IFPS și IFS mun. Chișinău, DAF Rîșcani, s-a casat hotărîrea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 30 iunie 2015 și s-a emis o nouă hotărîre, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Corj Mihai împotriva IFPS și IFS, DAF Rîșcani cu privire la contestarea actului administrativ, restituirea sumei, încasarea dobânzii de întârziere și repararea prejudiciului moral.

La 09 august 2016, Corj Mihai a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe.

În argumentarea recursului a invocat încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

Recurentul exprimîndu-și dezacordul cu decizia instanței de apel, a reiterat argumentele de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare.

La 23 septembrie 2016, IFPS a prezentat referință pe marginea recursului declarat, prin care a solicitat recunoașterea acestuia ca inadmisibil, în temeiul art. 433 lit. b) CPC, ca depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut de art. 434 CPC.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de Corj Mihai urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 433 lit. b) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434.

În acest sens, potrivit art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Iar, art. 436 alin. (1) și (2) CPC, stipulează că, recursul se depune de persoanele menționate în art.430, cu respectarea condițiilor prevăzute de art.437. Recurentul depune recursul la Curtea Supremă de Justiție, însoțit de atîtea copii cîți participanți la proces sînt, plătind taxă de stat în cazurile prevăzute de lege.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, recursul declarat de Corj Mihai urmează a fi declarat inadmisibil din motivul că este depus cu omiterea termenului de declarare a recursului.

După cum rezultă din materialele pricinii, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 17 decembrie 2015, a admis apelul declarat de IFPS și IFS mun. Chișinău, DAF Rîșcani, a casat hotărîrea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 30 iunie 2015 și a emis o nouă hotărîre, prin care a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Corj Mihai împotriva IFPS și IFS, DAF Rîșcani cu privire la contestarea actului administrativ, restituirea sumei, încasarea dobînzii de întîrziere și repararea prejudiciului moral.

Deși materialele cauzei nu relevă expedierea sub semnătură de către Curtea de Apel Chișinău a deciziei motivate a instanței de apel din 17 decembrie 2015, se atestă că la 06 ianuarie 2016, cu nr. 12749, în adresa participanților la proces a fost expediată decizia recurată (f.d.179).

Totodată, materialul probator al cauzei demonstrează în mod cert că, la examinarea cauzei în ordine de apel la 17 decembrie 2015, precum și la pronunțarea dispozitivului deciziei, recurentul - Corj Mihai a fost prezent în ședința de judecată, fapt confirmat prin procesul – verbal al ședinței de judecată din aceeași dată (f.d. 164-165)

La fel, din referința prezentată de intimat rezultă că, IFPS a recepționat decizia recurată la 26 ianuarie 2016, iar potrivit Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor se atestă că, decizia a fost plasată pe site, avînd statut „final” la 11 ianuarie 2016 (f.d. 195).

Așadar, s-a stabilit că, Corj Mihai la 09 august 2016 a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2015 (f.d. 180-198).

Prin urmare, nu poate fi reținut argumentul recurentului – Corj Mihai că, recursul este depus în termen, deoarece a făcut cunoștință cu decizia instanței de apel din 17 decembrie 2015 la 18 iunie 2016, cînd s-a adresat cu cerere Curții de Apel Chișinău nr. 8779 la 02 iunie 2016, solicitînd expedierea deciziei recurate, or, alegația menționată vine în contradicție cu cele menționate supra.

În lumina considerațiunilor relevate supra, recursul declarat de Corj Mihai la 09 august 2016 împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2015 nu se încadrează în termenul de 2 luni prevăzut de lege, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit, ceea ce constituie temei în conformitate cu art.433 lit. b) CPC de a considera recursul inadmisibil.

Se reiterează că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea standardelor înserate în Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărîrii judecătorești emise în instanța de apel și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărîrea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Ponomaryov contra Ucrainei din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008, unde se notează că, deși în speță nu era vorba despre

desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Astfel, reieșind din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, recursul împotriva deciziei instanței de apel a fost depus în afara termenului legal, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Corj Mihai, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. b), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de Corj Mihai, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecător

Tatiana Vieru

judecătorii

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi